

Ромите, участници в конференцията

Калинка Василева

Един мой колега изрази следната мисъл по повод конференцията: "Хора, предстои да се случи един голям театър, а ние ще сме главните актьори." Вярно, имаше много наши приятели от много страни и представителни институции, но ние бяхме главните герои. Да, театър, но на този етап това като че ли е единственото, което можем да постигнем като роми, работещи и представляващи НПО-та. Идеята на тази конференция беше да се съберат всички страни, които могат да допринесат за разрешаване проблемите на ромите по различен начин: държавни ръководители, многонационални агенции, донорски институции и неправителствени

организации.

Досега ние, ромите, винаги сме били само в НПО сектора, откъдето може само да се съветва и препоръчва. Ние не сме онези, които разрешаваме проблеми, но можем да предложим решения, което да се подеме от правителството, за да стане държавна политика. Друг е въпросът, дали държавата ще има политическа воля да реши болни за нас, ромите, проблеми.

Е, видяхме се с Него Величество Симеон II, премиер на България. Той каза, че е чул, че ромите от българската делегация се представили чудесно на конференцията. Така си и беше, но ние искахме повече, не само да изпъкваме на фона на всичко, но и да по-

тигнем с него някакво съгласие относно изявяването на държавата като истински партньор и най-вече – най-важен фактор – при работата с ромите. Ние поискахме от него и неговия кабинет да показва повече загриженост и политическа воля за решаване проблемите на ромите в България. Дадохме за пример унгарското правителство. Поискахме нашето правителство да изготви своята ясна стратегия, с посочени хора, отговорности и време; поискахме добър анти-дискриминационен закон, образованел фонд, роми в централната администрация и т. н. Той малко се обърка и каза: "Не мога да обещая нищо, но знам, че ще има Преди и След."

Та какво да е моето очакване?! Стигам до извода, че трябва още повече да "бачкаме" и "ръчкаме", но трябва да започнем и отвътре, не само в НПО-та. Тогава може и да има "След".

Мария Методиева

Това бе една от най-грандиозните конференции, организирани някога от донори и финансови институции като Световна Банка и Институт "Отворено Общество".

Целите на конференцията бяха ясно определени преди нейното стартиране. Участниците в нея бяха от различни държави от Централна и Източна Европа – премиери, министри и други представители на държавната администра-

ция. Очакванията на всички бяха малко или много завишени може би от факта, че срещи от такъв мащаб рядко се организират.

Това, което ми направи впечатление, бе, че в края на конференцията разочароването на голяма част от участниците бе очевидно. То се дължи на това, че нямаше конкретна стратегия и политика за "след" Будапеща. Проблем-

ите, които бяха поставени на срещата, бяха ясни на всички и преди нея. Множеството изследвания, проучвания, анализи безспорно доказва това, за което всъщност бяха направени, а именно, че ромската общност в Европа е бедна, безработна, дискриминирана, необразована.

Искрено се надявам, че всички ние, които бяхме там и които не бяхме там, ще успеем да докажем, че имаме потенциала да преориентираме съществуващите проблеми и да станем част от тази Европа, към която се стремят всички!

/Докладите на ромските участници от България ще представим в следващия брой./

Ako „след” Будапеща прилича на „преди” Будапеща, следващите 10 години ще приличат на изминалите 10

от страница 1 • **громен** **громен**

той все пак подкрепи идеята за създаването на фонд за ромско образование. Между другото Симеон Сакс-Кобург-готски единствен от премиерите, присъстващи на конференцията, не изпадна в смешната ситуация да се оправдава с това колко много правителството му е направило за ромите. Вместо това той предположи да каже, че трябва да догонваме Унгария.

Тази конференция показва, че ромската проблематика може да предизвика интерес сред политиците, само когато става дума за много пари. Парите на Отворено общес-

тво и на Световната банка. Ромските НПО както обикновено бяха в позицията на малко гете, поканено на масата на чиковците, които трябва да решават събдата му. На него му беше позволено да се оплаче, да си пожелае нови играчки и после да си отиде обратно там, откъдето е дошъло, доволно, че някой му е обрнал внимание.

Ако „след” Будапеща прилича на „преди” Будапеща, следващите 10 години ще приличат на изминалите 10, а не се знае дали на ромите няма да им омъръне да бъдат таргет група на различни проекти и

дали наистина няма да се стигне до радиализиране на ромските малцинства в Източна Европа. Реална държавна политика за решаване проблемите на ромите може да има, само когато самите роми участват в създаването и прилагането на такава политика. За тази цел е необходимо от обект на взаимодействие ромите да станат субекти, при това равнопоставен на останалите субекти, участвщи в процесите на взимане на решения.

Орхан ТАХИР

ЧИТАТЕЛИТЕ НИ ПИШАТ

Не ромите крадат за милиони долари

В предаване по радио "Омега", с водещ Краси Недев, случайно чух обаждане на гражданин, който съобщи за бране на липов цвет от улични липи на група роми. По думите му, от ранни зори те тръгвали с пръти и опустошавали всичко. С цветущ єзик господинът призоваваше водещия да се обади в полицията, за да се вземат строги мерки срещу крадливите роми. Слушах и не вярвах на ушите си, но когато водещият благодари за обаждането и обеща да се обади, където е необходимо, останах като потресен за няколко минути. Не исках това да е истина. Вече не разбирам какво става, прегълзахме каква ли не информация, но тази ми гойде неподносима. Толкова много липи има в града ни, оставете ромите да събират липов цвет и бъдете сигури, че няма от него да станат богати, само ще си нахранят децата за деня. Хора, кой ви опитва в безмислен разпри, расистска екзалтация и призив към етническо насилие?

Не манипулирайте гражданството в омраза - така сме изложени на ужасен отвратен удар!

Всички знаем, че първо ромите остават без работа. Доведени до небива-ла мизерия - а това е почвата, върху която никнат злините - забравени от всички, те оцеляват сами. Щастливи са, ако днес извадят нещо от кофите за боклуц, ако наберат малко липов цвет, гъби, билки, шипки или наръч дърва – и то само, за да преживеят деня. А утре отново тръгват да зължат глада си, защото и те са хора, колкото да не им се иска на голяма част от неромите.

Чувал съм много пъти, че ако ги няма циганите, всичко в държавата ни ще се оправи. Да, ама не! Това е болестта на едно общество, което търси причината, където тя не е. Не ромите опустошиха страната с крупни кражби за милиони долари. Не те донесоха корупция, безогледна експлоатация и некакърно управление. Затова оставете бедните и нещастни роми да преживяват дните си, защото те са им дадени от Бог, и не забравяйте, че в Библията пише да оставяме последните редове от лозята и нивите си за бедните...

Панайот ХАДЖИКОСТОВ

От юли драма кметски наместници в „Надежда”

Сливен

След като длъжността "главен експерт" в Центъра за административно обслужване в квартал "Надежда" към община Сливен неочаквано бе освободено, по решение на ръководството на общинската администрация в квартала бяха назначени като временно изпълняващи длъжността ромският бизнесмен Портокал Портокалов и Исхан Исханов, представител на мюсюлманското джамийско настоятелство и член на НДПС.

И двамата нови кметски наместници заявиха, че назначаването им не е само политическо, както и че ще работят заедно за подобряване условията на живот в квартал "Надежда", известен с множеството си, нерешени от години проблеми.

Първото, с което двамата ще се заемат, е благоустройството на квартала, по-точно – подобряването на водоснабдителната и канализационната мрежа, с помощта и съдействието на общинската администрация.

Стоян БУДАКОВ

Курс по политически науки

Центрът за политически изследвания към Централно Европейския университет в Будапеща организира курс по политически науки. Всички, които се интересуват от този курс, могат да разберат подробности за него в Интернет на адрес: <http://www.osi.hu/ipf/>. Краен срок за подаване на документ - 01.08.2003. Успех!